

De vigtigste drivhusgasser i landbruget er CO₂, metan og lattergas. CO₂ udledes primært ved brug af fossile brændstoffer og ved dyrkning af jorden, metan primært ved drøvtyggers fordøjelse og fra gødning, og lattergas primært ved omsætning af gødning og planterester og ved dræning og opdyrkning af jorden. Metan og lattergas er kraftigere gasser end CO₂, både mht. opvarmningseffekt og opholdstid i atmosfæren. Det er beregnet, at effekten af 1 kg metan svarer til 25 kg CO₂, og 1 kg lattergas svarer til 298 kg CO₂. CO₂_{2ækv} angiver effekten af for eksempel metan og lattergas ved omregning til CO₂-enheder.

Økologer tænker på klimaet

En ny og forbedret version af Klimakataloget skal hjælpe økologerne med at forbedre deres klimaprofil

KLIMA

AF MAJA ELINE PETERSEN

- Det, vi overordnet vil, er at vise, at det økologiske landbrug tænker på klimaet. Vi får hele tiden at vide, at vi ikke klarer os godt nok på dette område, og 20 pct. af Danmarks drivhusgasudledning kommer fra landbruget. Det erkender vi, og derfor skal vi gøre noget ved det. Det fortæller Mette Kronborg, der er økologisk konsulent med speciale i klima ved Økologisk Landsforening.

Hun arbejder på et projekt, der skal forstærke indsatsen i det økologiske landbrug, hvor formålet er at få fornyet fokus på en forbedring af økologiens klimaprofil. Det skal bl.a. opnås ved hjælp af et klimakatalog, der netop er fær-

digredigeret. Kataloget er en opdateret version af klimakataloget fra 2010 og indeholder 40 tiltag, der skal nedsætte energiforbruget, øge produktionen af vedvarende energi, sænke udledningen af drivhusgasser og øge kulstofbindingen i dyrkningsjorden.

Vi må ikke sidde på hænderne.

- Vi arbejder for et CO₂-neutralt økologisk landbrug. Det arbejder mange landmænd allerede hen imod, men der er kræfter og potentiale til at gøre endnu mere – den udfordring skal vi gribe. Vi vil stå i spidsen for en reduktion af drivhusgasser fra landbruget, og det vil vi gøre ved at tænke helhedsorienteret med klimatiltag, der også omhandler vedvarende energi, jordfrugtbarhed og dyrevelfærd. Det er det, der giver mening for klimaet og for den enkelte økologisk landmand, forklarer Mette Kronborg.

I kataloget er der sat tal på hvert enkelt tiltags bidrag til at mindske udledningen af drivhusgasser. Desuden er der sat tal på, hvor stor investering det kræver, og hvor lang tilbagebetalingstiden er, så landmanden har en idé om,

hvordan det hænger sammen økonomisk. Tallene er estimeret, da der i mange af udregningerne er brugt normal fra IPCC, eftersom der stadig mangler forskningsresultater på mange af områderne i dansk regi.

- For størstedelen af klimatiltagene i det reviderede Klimakatalog gælder det, at de er veldokumenterede i forhold til at reducere klimabelastningen fra landbruget. Vi har også inkluderet klimatiltag, hvor der endnu mangler danske forskningsresultater, men hvor klimaeffekten er vist positiv andre steder, og hvor tiltaget harmonerer rigtig godt med det at være økologisk landmand. Den manglende nøjagtighed i udregning af drivhusgasudledning på bedriftsniveau gør en regulering på området særdeles problematisk på nuværende tidspunkt. Men vi kan ikke bare sidde på hænderne og vente, indtil mere præcise tal foreligger, fortæller Mette Kronborg og fortsætter:

- EU-Kommissionen lægger op til, at de ikke-kvotebelagte sektorer som landbrug, transport og boliger i 2030 skal reducere udledningerne med 39 pct. i forhold til sektorens udledning

i 2005. Derfor er det forventeligt, at der på sigt kommer en regulering for disse sektorer. Derfor kan klimatiltagene også være med til at gøre de økologiske landmænd omstillingsparate med tiltag, der samtidig harmonerer med de økologiske principper.

Indsatsen skal ske på bedriftsniveau

Ifølge Mette Kronborg er vejen til at nedbringe drivhusgasudledning fra landbruget en målrettet indsats på den enkelte bedrift. Bedriften skal derfor have overblik over de konkrete klimaudfordringer og reduktionsmuligheder, der er på bedriften, og indblik i de handlemuligheder og tiltag, der er nødvendige for at nedsætte klimabelastningen. Klimakataloget skal derfor bruges, når Økologisk Landsforening, som en del af projektet, skal gennemføre en klimaoptimering, og udarbejde en klimahandlingsplan på bedriftsniveau hos 40 økologiske landmænd i Vejle og Vesthimmerlands kommuner. Desuden vil der udbydes erfa-grupper, såkaldte klimaskoler, til disse økologiske landmænd, så de sammen kan forbedre deres klimaprofil med udgangspunkt i deres klimahandlingsplaner.

På nuværende tidspunkt er klimaoptimeringsværktøjet kun lavet til kvægbedrifter, men på sigt håber Mette Kronborg at det kan dække alle driftsgrene.

Klimakataloget ligger som elektronisk udgave på Økologisk Landsforenings hjemmeside.

Projektet kører frem til årsskiftet og er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Udbytteoptimering og vedvarende energi

Udbytteoptimering skal være et vedvarende fokuspunkt på bedriften for at nedbringe klimabelastningen pr. produceret enhed. Derfor er det afgørende for eksempel at sikre god kvælstofmanagement, vælge de mest konkurrencestærke sorter, vise omhu i sædskifte og markarbejde samt fokusere på ydelsesoptimering i dyreholdet. Derudover er brug af vedvarende energi, herunder biogas, et omdrejningspunkt, der i endnu højere grad skal i fokus på bedriften for at kunne fortrænge brug af fossile brændstoffer i fremtiden.

KILDE: ØKOLOGISK LANDSFØRENING